

DATOS IDENTIFICATIVOS

O español de América e o español no mundo

Materia	O español de América e o español no mundo			
Código	V01G160V01703			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Quilis Sanz, María José			
Profesorado	Quilis Sanz, María José			
Correo-e	mjquilis@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Realizárase o estudo do español fóra da Península Ibérica. Levado primeiro polos xudeos tras a súa expulsión, chegou a América despois a Filipinas e ao norte de África (Guinea).			

Competencias de titulación

Código			
A1	Dominar a comunicación cos e coas falantes das linguas de estudo no grao, en diferentes contextos sociais, profesionais e culturais, desenvolvendo a capacidade de comprensión e expresión oral e escrita, con tolerancia cara á diversidade social e cultural como resultado de defender os dereitos fundamentais de igualdade social, de xénero, de raza e de orientación sexual, e os valores propios da democracia e a cultura da paz.		
A4	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüística e literario		
A7	Participar en debates e actividades de grupo, e organizalos desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.		
B2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.		
B3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.		

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Desenvolver a conciencia de grupo na aula e no traballo conxunto.	A1	
Analizar as características lingüísticas de cada unha das variedades diatópicas que adquiriu o español noutras áreas xeográficas fose da Península Ibérica.	A4	B3
O alumnado ha de ser quen de argumentar os temas e os textos obxecto de estudo reunindo datos e probas cos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles.	A7	B2

Contidos

Tema	
------	--

1. A expansión da lingua española no mundo.	1.1. O problema da comunicación cos naturais. Os intérpretes. 1.2. A pluralidade lingüística de Filipinas. 1.3. A aprendizaxe das linguas indíxenas. 1.4. As linguas xerais de América. 1.5. A expansión cultural. 1.6. Antonio de Nebrija en América. 1.7. A expansión e o retroceso da lingua española en Filipinas. 1.8. A lingua española en África. 1.8.1. A lingua española no Norte de África. 1.8.2. A lingua española en Guinea Ecuatorial.
2. Caracterización lingüística do español de América.	2.1. O vocalismo. Dialectalismos vocálicos hispanoamericanos. 2.2. O consonantismo 2.3. A Morfosintaxis 2.4. O léxico.
3. A Lingua española no Extremo Oriente	3.1. Introducción histórica. 3.2. As linguas autóctonas filipinas. 3.3. A influencia do español sobre as linguas indíxenas filipinas: 3.3.1. Nivel fonolóxico e fonético 3.3.2. Nivel gramatical 3.3.3. Nivel léxico
4. A Lingua española en África.	4.1. A pronuncia do español falado en Guinea Ecuatorial. 4.2. Trazos gramaticais do español de Guinea Ecuatorial. 4.3. O léxico en Guinea Ecuatorial

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	4	40	44
Estudos/actividades previos	0	22	22
Sesión maxistral	28	0	28
Traballos de aula	16	28	44
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	8	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	O alumnado terá que realizar un traballo tutelado pola profesora. Este realizarase ao longo do curso, para que o estudante vaia desenvolvendo os coñecementos adquiridos. O traballo tutelado consistirá na análise lingüística dun fragmento oral ou escrito (a elección do alumnado) neste han de estudar os niveis fonético, morfosintático e léxico. Previamente ao traballo tutelado, o alumno realizará exercicios prácticos dos temas da materia.
Estudos/actividades previos	Neste punto, o alumnado terá que realizar resumos das lecturas obrigatorias propostas.
Sesión maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos da materia obxecto de estudo.
Traballos de aula	Desenvolveremos na aula como hai que abordar a análise práctica dos temas dados na teoría. O alumno despois realizará prácticas tanto na aula como con exercicios que ha de entregar á profesora.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A profesora fará un seguimento continuado, tanto en titorías como na aula, para observar a evolución do alumnado e resolver as dúbidas que este teña.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	A profesora fará un seguimento continuado, tanto en titorías como na aula, para observar a evolución do alumnado e resolver as dúbidas que este teña.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	O traballo tutelado polo profesor será entregado un pouco antes do final do cuatrimestre (a data será fixada de común acordo). Esta tarefa consistirá na análise lingüística dun fragmento oral ou escrito (a elección do alumnado) onde se estudarán a fonética, a morfosintaxe e o léxico deste.	45
Estudos/actividades previos	O alumnado ha de entregar uns resumos das lecturas obrigatorias da materia.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado que desexe acollerse á avaliación continua ECTS deberá asistir polo menos ao 80% das clases presenciais - teóricas e prácticas-. Para superar a materia, deberá realizar todos os traballos e o exame estipulado pola profesora. As prácticas, exercicios propostos e o traballo terán que ser entregados na data establecida. Fóra dese prazo non serán admitidos.

No caso de que non poidan asistir por causas xustificadas deberán falar coa profesora durante os 15 primeiros días do curso.

O alumnado estranxeiro de intercambio (Erasmus, Sócrates...) seguirá os mesmos sistemas de avaliación que o alumnado propio.

Tanto nos traballos e actividades que realicen como no exame penalizaranse as faltas de ortografía.

O alumnado terá que facer un exame dos primeiros capítulos do libro de Antonio Quilis: *La lengua española en cuatromundos*, Editorial MAPFRE. O traballo tutelado entregárase o 6 de novembro. O examen, que consistirá nun texto do español no mundo, realizarase sobre o 9 de xaneiro de 2015.

O alumnado que non cumpra os requisitos da avaliación continua, que opte pola avaliación única e na 2ª edición das actas, realizará un único exame nas datas oficiais establecidas pola Facultade (xullo). Este consistirá nun exame sobre a materia dada e presentada no programa da asignatura.

Bibliografía. Fontes de información

Alvar, Manuel, **Manual de dialectología hispánica. Tomo I: El español de América**, Ariel,
Canfield, D. L., **El español de América**, Crítica,
Fontanella de Weimberg, M.B., **El español de América**, MAPFRE,
Kany, Ch, **Sintaxis hispanoamericana**, Gredos,
Kany, Ch., **Semántica hispanoamericana**, Aguilar,
Lipski, J., **El español de América**, Cátedra,
López Morales, H, **La aventura del español en América**, Espasa,
Moreno de Alba, J., **Introducción al español americano**, Arco/Libros,
Quilis, A., **La lengua española en cuatro mundos**, MAPFRE,
Quilis, A. y Casado-Fresnillo. C., **La lengua española en Filipinas**, C.S.I.C.,
Quilis, A. y Casado-Fresnillo, C., **La lengua española en Guinea Ecuatorial**, U.N.E.D,
Vaquero de Ramírez, M., **El español de América. I Pronunciación. II Morfología y léxico.**, Arco/Libros,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dialectoloxía do galego/V01G160V01914

Lingüística, comunicación e cognición/V01G160V01905

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Gramática española III/V01G160V01701

Gramática galega III/V01G160V01801

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estrutura e análise das linguas galega e española: Introducción á sintaxe/V01G160V01301

Estrutura e análise das linguas galega e española: Semántica, pragmática e léxico/V01G160V01402

Fonética e fonoloxía do español/V01G160V01504

Fonética e fonoloxía do galego/V01G160V01604
